

AZ ORSZÁGOS VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2012. JANUÁR 30-ÁN MEGTARTOTT ÜLÉSÉNEK
A JEGYZŐKÖNYVE

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Tisztelettel köszöntöm az Országos Választási Bizottság ülésén megjelenteket, vendégeket, a sajtó képviselőit, az Országos Választási Iroda vezetőjét és kollegáit, valamint a Választási Bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság részéről 9 fővel vagyunk jelen, így az ülésünk határozatképes. A tervezett napirendi pontjaink, amelyeket előzetesen elektronikus úton is kiküldtünk, a következők lennének: 1. Népszavazások, népi kezdeményezések elbírálása; 2. Egyebek. Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, bármi más javaslata? Ha nincs, akkor kérem a napirend elfogadását. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 9 szavazattal egyhangúlag a napirendet elfogadtuk.

Napirend

- I. Népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása**
- II. Egyebek**

Megkérem Jackli Tamás urat, hogy a beérkezett kérdéseket, és az esetleg ahhoz kapcsolódóan van egyéb ismertetni való, akkor azt legyen kedves, tegye meg. Nézzük az elsőt.

- I. Népszavazási kérdések és népi kezdeményezések elbírálása**

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Az 1. kérdést Bauer Tamás nyújtotta be, a Demokratikus Koalíció alelnökéeként, annak képviseletében. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek megfelel, és azon a következő kérdés található:

- 1. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés ne korlátozza a betétesek hozzáférését a bankoknál, és más pénzintézeteknél elhelyezett betétekhez, és ne adjon felhatalmazást ilyen intézkedésre a kormánynak, vagy más állami szervnek?”***

Mint ahogy a felvezető mondatban jeleztem, a beadvány benyújtója megbízás alapján nyújtotta be, mint az adott szervezet, a Demokratikus Koalíció alelnöke. Ehhez két okiratra van szükség, hogy ezt igazolni tudja, egyrészt a szervezet bejegyzését igazoló okirat, másrészt pedig az ott megjelölt képviselő részéről a számára adott meghatalmazás. A második az rendelkezésre áll, az elsőnél viszont csak olyan végzést tudott bemutatni, illetve nyújtott be az ülés megkezdéséig, amely az adott szervezet, tehát a Demokratikus Koalíció bejegyzését tartalmazza, viszont arra, hogy jogerőssé vált ez a bírósági döntés, nem nyújtott be bizonyítékot, erre vonatkozóan okirat nem került benyújtásra. Ezen kívül a szervezetekről van egy nem hivatalos bírósági nyilvántartás, ami nyilvános, a bíróság.hu internetes oldalon meg lehet nézni, ezen nyilvántartás sem tartalmazza, hogy jogerőssé vált volna ez a névhasználat, illetve szervezet-bejegyzés.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen az ismertetést. Nekem az lenne a javaslatom első körben, hogy mielőtt érdemben tárgyalnánk a kérdést, azelőtt azt vizsgáljuk meg, hogy az előterjesztő, a betérjesztés így megfelelő-e, figyelemmel arra, hogy a határozatunkban és az aláírásgyűjtő ívben szerepel az is, hogy ki az aláírásgyűjtő ív előterjesztője. Itt a párt korábban egy más

néven szerepelt. Folyamatban van egy új névnek a felvétele, arra van egy első fokú határozat, fő szabályként ezek jogerőssé szoktak válni, de előfordult ennek már nyilván az ellenkezője is. Kérdés, hogy ilyen körülmények között milyen név alatt kezeljük az ügyet, és érvényes előterjesztésként kezelhetjük-e, illetve, ha határozatot hozunk benne, abban mi szerepeljen. Ha ezt sikerül tisztázni, akkor ezt követően – gondolom én – tudnánk megnézni érdemben a kérdést, hogy az aláírásgyűjtő ívben szereplő kérdés az hitelesíthető-e, vagy sem. Kérem ezzel kapcsolatban a véleményeket. Felmerült még az a lehetőség, hogy esetleg úgy tekintjük, hogy a beadvány előterjesztője előterjesztette volna ezt magánszemélyként is, de hát minden iraton, mint a párt alelnöke szerepel, így kapott meghatalmazást. Nyilván nem személyében, és egyénileg szerette volna ezt előterjeszteni, mint ahogy egyébként volt példa arra nem egyszer, hogy párthoz kötődő személyek magánszemélyként terjesztettek elő népszavazási kezdeményezést. Itt nem erről van szó, szerintem ezt így kezelni nem lenne helyénvaló. De ez csak az én véleményem. Még egy mondatot, hogy természetesen arról is állást foglaltuk, hogy az egyházzal kapcsolatos népi kezdeményezéseknél is szigorúan kérjük mindenkitől a jogerős egyesületi bejegyző végzést, nyilván itt is valami hasonló témáról van szó.

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Értem Elnök Úr által felhozottakat. Egyetlenegy másik érvet szeretnék a tagtársak figyelmébe ajánlani, az pedig az, hogy ha és amennyiben itt lesz egy jogerősítő végzés, akkor tudomásunk szerint itt ez nem a jogerőre emelkedés napjával fog ez a változás bejegyzésre kerülni, hanem kvázi visszaható hatálya van. A cégeljárásban – amennyiben bejegyzésre kerül egy cég – akkor azt a bejegyző végzést az ügyészség még 30 napig megtámadhatja, illetve pert indíthat a hatályon kívül helyezése végett. Ettől függetlenül nyilván a gyakorlatban a cégek már megkezdik az üzleti tevékenységüket a bejegyző végzéssel is, de hát nyilván itt a bizottságnak a többségi álláspontja kell ebben a kérdéskörben, hogy akkor meg kívánjuk-e a jogerősítő végzést, avagy sem. Hozzáteszem végezetül, hogy sajnos ezekben a kérdésekben sincs adekvát jogszabályi rendelkezés, ami a mi kezünket úgymond megkötné, illetve ezt a kérdést feloldaná, hiszen a 1998. évi III. törvényben, illetve a vonatkozó rendeletben sem kapunk arra vonatkozóan iránymutatást, hogy akkor kell-e jogerős bejegyző végzés a nyilvántartást vezető bíróságtól. Köszönöm.

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Én úgy vélem, hogy az lenne a helyes, ha Elnök Úr egy tájékoztató levelet küldene az Alelnök Úrnak, amiben közli, hogy ezt várjuk még, és akkor kérjük, hogy ismételje meg a beadványát.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ezt ilyen egyszerűen most már nem tudjuk megoldani. Amikor a beadványt láttuk, akkor a Választási Iroda értesítette őket, és felvette a kapcsolatot velük, hogy ez a része hiányzik a dolognak. Ebben ők nem intézkedtek, mindezidáig nem tudjuk, hogy miért nem. Bennünket viszont a 30 napos törvényi határidő köt, hogy ezt a kérdést elbíráljuk, tehát egy-két nap van hátra, ezt a kört nem nagyon tudjuk megfutni, de tulajdonképpen ezt már megtettük, és nem jött érdemi válasz. Az időből az tűnik ki számomra, hogy ezt meg lehetett volna már csinálni, meg is van, de nekünk ezt nem adták. Még valaki kíván-e valaki szólni ehhez a kérdéshez? Jó, akkor szavaznánk. A következő a felvetés, hogy ez a körülmény az, amit itt jeleztem, az képezheti-e önmagában véve az elutasítás indokát. Ha úgy gondolja a többsége a társaságnak, hogy igen, akkor nincs is értelme tovább foglalkozni az ügygel. Ha nem, akkor megyünk tovább érdemben. Ez így megfelelő? Kérdezem, hogy ki az, aki úgy véli, hogy a jogerősítés tényének az elmaradása alapján ezzel az ügygel nem tudunk érdemben foglalkozni, és ez

önállóan elutasítási indok. Aki így gondolja, kérem, szavazzon. Megállapítom, hogy egyhangúlag látjuk így a kérdést. Ennek megfelelően gyakorlatilag el is dőlt a kérdésnek a sorsa. A hitelesítéssel így nem tudunk érdemben foglalkozni. Formai okból tagadtuk meg a hitelesítést. Ez nem zárja ki a kezdeményező tagból, hogy ha a Pappírokat orvosolja, azt követően ismételten benyújthatja a kérdést. Sajnálom a magam részéről. A következő két kérdés is ehhez hasonló.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Ugyanarról a beadványozóról van szó, Bauer Tamás, a Demokratikus Koalíció alelnöke a koalíció képviselőjében kívánta benyújtani az aláírásgyűjtő ívet, illetve így is nyújtotta be. Az ív a formai követelményeknek eleget tesz, azon a következő kérdés található:

2. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a forint vásárló erejének védelmében a Magyar Nemzeti Bank önállóságának biztosítása érdekében az Országgyűlés megalkotására visszamenőlegesen hatályon kívül a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2011. évi CCVIII. törvény, amely lehetőséget nyújtana a Kormány befolyásának kiterjesztésére a Nemzeti Bank fölött, és ezzel a 2001. évi LVIII. törvény maradjon hatályban?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Jó. Köszönjük szépen. Nyilván azok az iratok szerepelnek emellett is, mint az előzőben. Kíván-e valaki hozzátenni bármit az egész történethez? Ha nem, akkor szavaznánk. Az előzőhöz hasonlóan, gyakorlatilag azt kérdezném, hogy ki az, aki úgy gondolja, hogy az alapiratok hiányossága miatt a kérdés érdemben nem tárgyalható, ezért az aláírásgyűjtés hitelesítését az OVB megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag, 9 szavazattal döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdésnél ugyanaz a benyújtó. Az aláírásgyűjtő ív szintén eleget tesz a követelményeknek. A következő kérdés található rajta:

3. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a forint vásárló erejének védelmében az Európai Unió Alapszerveződésével összhangban fennmaradjon a Magyar Nemzeti Bank függetlensége, és az Országgyűlés ne alkosson olyan törvényt, amely a Nemzeti Bankot az alaptörvényt átmeneti rendelkezéseiben meghatározott lehetőséggel élve olyan új szervezetbe olvasztaná be, amelynek vezetőjét a Miniszterelnök javaslatára a Köztársasági Elnök nevezné ki, és a Nemzeti Bank elnöke az új vezető alárendeltje lenne?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ez szintén hasonló az első kettőhöz. Van-e valakinek ezzel együtt észrevétele? Ha nincsen, akkor a kérdés az előzőhöz hasonlóan lenne. Nevezetesen, ki az, aki a hitelesítést a megfelelő előfeltételek hiánya miatt megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 9 szavazattal, egyhangúlag döntöttünk így. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést Kasza Miklós, Koppány elnök nyújtotta be a Mantra Magyarországi Budhista Egyház képviselőjében. Népi kezdeményezési eljárásra irányul. Az ív a formai követelményeknek eleget tesz, és azon a következők találhatók:

4. *„Támogatom, hogy az Országgyűlés a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségekről szóló 2011. évi CCVI. törvény alapján a Mantra Magyarországi Budhista Egyházat egyházként elismerje, (székhelye: 1108 Budapest, Kővágó út 6., Dharma központ címe: 1046 Budapest, Szent László tér 7., bejegyző végzés száma: 60172/2007/13, nyilvántartási száma: 2462).”*

Mint mondtam, az ív megfelel a forma követelményeknek. Azt kell tudni, hogy ez egy új eljárás az Országos Választási Bizottság előtt. A 2011. évi CCVI. törvény 14. §-ában biztosított feladat- és hatáskör alapján kell ebben a kérdésben állást foglalnia a testületnek. Felhívnám még arra a figyelmet, hogy ugyanezen egyház a tavalyi év folyamán már benyújtott egy kérelmet, amelyről február 29-éig az Országgyűlésnek kell döntenie különleges eljárásban.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Ez egy új törvény által ránk ruházott hatáskörben járunk el, ilyen még eddig nem volt. Ha megnézik, a kezdeményezéshez az okiratok mellékelve vannak, tehát az egyesület jogerős bejegyző végzése és egyéb iratok. Nekünk egyelőre egy feladatunk van, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítésében döntsünk, majd ezt követően sor kerülhet az aláírásgyűjtésre, ha odáig jut a dolog, és azt követően lesz még nekünk esetleg még feladatunk ezzel az egyéb hasonló kérdések szerint. Ahhoz kapcsolódóan, amit a Tamás az előbb elmondott, hogy az Országgyűlés előtt már van folyamatban egy eljárás a korábbi jogszabály alapján, azt is megvizsgálhatjuk, és esetlegesen állást foglalhatunk. Én nem látok a magam részéről ezzel összefüggésben kizáró körülményt, hogy a hitelesítést befolyásolná, de ha valakinek más véleménye van, akkor szívesen hallgatjuk. Kérdezem, hogy az iratok áttanulmányozása után kinek mi a véleménye?

Szabó Miklós OVB tag

Köszönöm Elnök Úr! Én úgy gondolom, hogy nincs semmi okunk arra, hogy ezt elutasítsuk, ha pedig közben az Országgyűlés dönt, és kvázi ez a kezdeményezés, ahogy szokták mondani, oka fogyottá válik, akkor egészen biztos, hogy ők nem fogják ezt úgy felhasználni, hogy újra kezdjék az eljárást. Ezért én javaslom, hogy hitelesítsük az ívet. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Van-e valakinek más véleménye? Nem jelentkezik senki, akkor szavaznánk. Köszönöm szépen. Azt kérdezném, hogy ki az, aki az előttünk fekvő, és most tárgyalt népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívét hitelesíti? Kérem, az szavazzon. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag 9 szavazattal az ívet hitelesítettük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Következő kérdést magánszemély nyújtotta be. Az ív a formai követelményeknek eleget tesz. Az íven a következő kérdés található:

5. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a történelem érettségi tételeknek minden esetben legyen része a Molotov-Ribbentrop-paktum, ugyanis ezáltal tudatosulna a diákokban az, hogy az 50 millió áldozattal járó II. világháború kirobbantása nemcsak a nácik, hanem a kommunisták bűne is?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Várom az észrevételeket, amelyek a kérdéssel kapcsolatban felmerülhetnek. A következő kérdésekkel összefüggésben mindegyik felvethető, hogy finoman fogalmazzak, súrolják azt a határt, ami az ügy komolyságát megkérdőjelezi. Lehet, hogy minden kérdésben van valami racionális mag is akár, de a kérdések feltétele, az a népszavazás alkotmányos céljával, és a népszavazási törvény meghatározott céljával sem egészen jön össze. Azt hiszem, mindegyikkel kapcsolatban felvethető, hogy olyan kérdéseket boncolgat, ami nem országgyűlési hatáskör – szerény véleményem szerint –, ezeket csak úgy előljáróban szerettem volna megosztani veletek.

Dr. Pozsár-Szentmiklósv Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Én Elnök Úr által felvetett első kérdésben ugyanazt képviselem, mint korábban, hogy a kérdések esetleges komolytalansága az nem teszi lehetővé számunkra, hogy mondjuk, érdemben ne bíráljuk el a kérdéseket. Egyenként ezeket meg kellene vizsgálnunk, és valóban az felvethető, és felvetendő, hogy Országgyűlés hatáskörébe tartozik-e az érettségi tétel meghatározása. Azt gondolom, hogy itt is világossá kell tenni, hogy az Országgyűlés lehetősége arra, hogy jogszabályban, törvényben szabályozzon tulajdonképpen bármilyen kérdést, az csak nagyon kevés korlátba ütközik. Azonban itt azt gondolom, hogy az érettségi tételeknek a konkrét meghatározása, olyan konkrétságú kérdés, ami alkotmányosan is tekintve, mindenképpen egy végrehajtó típusú norma, ami részletszabályba tartozik. Ilyen módon nem alkotmányos törvényhozás keretébe tartozik. Azt gondolom, hogy elfogadható az az érvelés, hogy ilyen módon, ilyen részletességgel ez a kérdés, ez nem országgyűlési hatáskörbe tartozik.

Dr. Litresits András OVB tag

Szerintem az egyértelműségi teszten is megbukik ez a kérdés. A kérdés két részre is bontható, hiszen mi van akkor, ha egyetért azzal valaki, hogy ez mindenképpen legyen érettségi tétel, de mondjuk a második részével már nem értene egyet, hogy ugyanis „*ezáltal tudatosulna a diákokban*”. Nagy kérdés az is, hogy mit jelent a „*tudatosulna*”. Bár sejthető a köznyelv szerint, de ilyen egyértelműségi problémákat is látok a kérdésben.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Felmerül két megtagadási indok. Van-e más hozzászólás, ha nincsen, akkor szavazásra teszem fel a kérdést. Nekem az a javaslatom, ha úgy szavazunk, akkor mindegyik indoklást használjuk, hiszen az Alkotmánybíróság is mindegyiket érdemben kell, hogy vizsgálja jogorvoslat esetén. Kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés a hitelesítését az elhangzottak alapján megtagadja? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag döntöttünk így 9 szavazattal. Változatlanul 9-en vagyunk jelen. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A következő kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz. Azon a következő kérdés található:

6. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az alapfokú történelem oktatás részeként tanítsák, hogy az MSZMP és az SZDSZ milyen kampányt folytatott 2004. december 5-én megtartott, a kettős állampolgárságra vonatkozó népszavazás kapcsán, a határon túli magyarok ellen?”*

Dr. Sasvári Róbert OVB elnökhelyettes

Szerintem az előzőhöz hasonlóan ugyanaz a két megtagadási indok áll előttünk, ugyanolyan stílusú a kérdésnek a megfogalmazása, és ugyanúgy nem országgyűlési hatáskör. Köszönöm.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Én nem igazán értek egyet a Robival, és azt az érvelést, amit az előbb elfogadtunk a Zoltán részéről, és magáévá tette a bizottság, amely arra vonatkozott, hogy az Országgyűlés törvényt alkothat gyakorlatilag bármilyen témában, így gyakorlatilag egy történelem oktatásról van szó, vagy a történelmi tananyag részévé való tételről van szó, nem pedig konkrét érettségi tételekről. Ilyen szempontból én azt gondolom, hogy akár az Országgyűlésnek hatásköre is lehet rá, illetőleg van arra, hogy a történelem oktatás részévé tegye akár ezt az eseményt. Én azt gondolnám, egyértelműségi problémák sincsenek, hiszen valahol az, hogy milyen kampányt folytatott, és a mondat végén ott szerepel, hogy a határon túli magyarok ellen, az gyakorlatilag a megfejtést is adja, hogy milyen típusú volt ez a kampány. Az, hogy több kérdés, és hogy most esetleg, itt nem látok több kérdést, egyetlen kérdés van ebben a felvetésben, a magam részéről nem látom akadályát a hitelesítésnek.

Dr. Pozsár-Szentmiklós Zoltán OVB tag

Csak annyit tennék hozzá, hogy azt gondolom, hogy ennek a kérdésnek semmilyen normatív tartalma nincs. A törvényben, jogszabályokban főszabály szerint normatív rendelkezésnek, szabályozó típusú rendelkezéseknek kell szerepelni, ehhez képest kivétel, amikor megőrkítik valamilyen történelmi esemény emlékét, mondjuk törvényben, de ez egészen kivételes. Tehát törvénybe nem normatív rendelkezések bizonyosan nem valók. Ez a kérdés az előzőhöz képest annyiban is más, hogy nem egy normatív módon meghatározott felsorolás az érettségi tételek része, hanem valamilyen történelmi eseménynek a kiemelése, annak valamilyen típusú értékelése. Ezt azt gondolom, hogy mindenképpen, legalábbis alkotói szerzői szabadság, vagy mondjuk az alaptanterv keretében választható alternatíva. Ezt ilyen módon egyrészt a részletessége miatt, másrészt normativitás hiánya miatt törvényben szabályozni nem lenne alkotmányos.

Dr. Litresits András OVB tag

Egyetértve az előttem hozzászólóval. Ez a kérdés nem más, mint egy politikai vélemény. Ennek az igazságtartalma történelmileg azt gondolom, hogy nem eldöntött tény. Tényeket szokás történelemben tanítani, leginkább alapfokú történelemoktatásban, másrészt szerintem meglehetősen összetett a kérdés. Két párt is megjelölésre került benne, de még egyszer mondom, veszélyes vizekre eveznénk, ha politikai kérdést, vagy véleménynyilvánításokat annak vélnénk, hogy ez egy országos népszavazási kezdeményezés. Ez nem több mint egy politikai vélemény, ez meglehetősen markánsan került megfogalmazásra, de ez nem hiszem, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozik ennek a kérdésnek az eldöntése. Köszönöm.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

A történelmi eseményekhez való hozzáállást azért már rögzítette törvény is mostanság. Köszönöm.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Következő a meglátásom a kérdéssel kapcsolatban. Kétségtelen tény, hogy az Országgyűlés akár mostanság is, meg egyébként fel van jogosítva arra, hogy akár a történelmet is értékelően mondjon valamit. Ez azonban egy dolog. Az, hogy ezt népszavazás útján kikényszeríteni valamiféle tartalommal az egy másik dolog. Megjegyzem, hogy magából a kérdésből még az

sem teljesen egyértelmű, hogy ebből mi sülné ki adott esetben, hiszen ezt egy adott Országgyűlés így is tudná értékelni, egy másik összetételű Országgyűlés meg teszem azt, amúgy is, tehát pont az ellenkezője szerint is. Nyilván a szerint lehet ezt értékelni, hogy éppen kinek milyen a pártállása, és az adott ügyel kapcsolatban milyen a véleménye. Ennek megfelelően szerintem az egyértelműségnek azért sem felel meg, hiszen a kérdésből nem derül ki, hogy milyen aktust kellene ehhez tenni az Országgyűlésnek, de mindenesetre nem feltétlenül törvényhozási célra irányul. Egyébként én az egyértelműségi aggályokat abban az értelemben osztom, hogy nem politizálva, még egyszer mondom azt, hogy egyik párt, vagy másik párt, ennek a kettőnek egy kérdésbe vonása az Alkotmánybíróság számára egyébként is aggályos lehet, és a kérdés megfogalmazásának egyéb olyan részei is vannak, amelyek korántsem. Még valaki akar-e szólni, vagy szavazhatunk? Mivel volt támogató vélemény is, ezért azt kérdezem, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 1 fő. Ki az, aki ellenzi? Ez 8 fő. Megállapítom, hogy 8:1 arányban a kérdés hitelesítését megtagadtuk. Az indokok, amik elhangzottak, szerintem az egyértelműségi szintjén, az országgyűlési hatáskör hiánya. Ezzel egyetért a testület? Nincsen ellenvetés? Nincs. Köszönöm szépen.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Következő kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a formai követelményeknek, és a következő kérdés olvasható az íven.

7. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a középfokú oktatás részeként tanítsák azt, hogy milyen bűnök számítanak emberiesség elleni bűncselekménynek?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Kérdezem a kérdéssel kapcsolatosan kinek mi az álláspontja, véleménye? Akinek van véleménye, az legyen kedves a mikrofonba mondja. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban szintén az vethető fel, hogy ez a kérdés valóban országgyűlési hatáskörbe tartozik-e vagy sem. Egy tantervnek a meghatározásáról van szó jószerivel, amelyet lehet, hogy az Országgyűlés saját hatáskörébe vonhatna, de hát a hatáskör ilyen értelmezése az már végletekig terjesztené a dolgot, ami szerintem nem biztos, hogy helytálló. Változatlanul kérném a véleményeket, hogy eljussunk majd a szavazásig. Van-e ezzel ellentétes vélemény, más kifogás, szerintetek rendben van-e a kérdés.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Egyetértek Elnök Úr szempontjaival, azt gondolom, hogy ilyen értelemben, ilyen típusú részletszabály meghatározása a tanterv egyik eleméről az nem a törvényhozás alkotmányos körébe tartozó felvetés. Egyébként a kérdés egyértelmű, ilyen gondot nem látok, de az első kérdéshez hasonlóan, az országgyűlési hatáskör hiányára tekintettel javaslom, hogy tagadjuk meg a kérdés hitelesítését.

Dr. Borbély Andrea OVB tag

Észrevétel nincsen, más véleményem, legfeljebb annyiban, hogy még megtévesztő is. Lássuk be, hogy nem nagyon stimmel ez a mondat, mert bizonyos cselekmények minősülhetnek emberiesség elleni bűncselekménynek. Ha meg bűnökről beszélünk, ott már megállapított büntetőjogi felelősségről van szó, akkor ebben az esetben a történelem részeként, hogy a történelem tantárgy részeként lehetne tanítani ezeket a bizonyos eseményeket. Én úgy látom, hogy egyértelműségi szempontból sem stimmel a dolog, de valójában egyebekben meg a Zoltánnal egyetértek.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Nem egy kardinális kérdés, de én a magam részéről a kérdésben nem látok egyértelműségi problémát, tehát elviekben a tanterv része lehetne az, hogy adjon tájékoztatást a tanítás arról, hogy milyen emberiség – szerintem helytelenül emberiesség – elleni bűncselekmények vannak, akár a Büntető Törvénykönyvben, akár a Nemzetközi Büntetőjogban. Ez elvileg nem kizárt, de a kérdés megítélését szerintem nem kell, hogy befolyásolja, hiszen itt egy általános tájékoztatásról lenne szó csak ezzel kapcsolatban. Szavazhatunk? Mivel támogató észrevétel nem volt, ezért úgy teszem fel szavazásra, ki az, aki a kérdés hitelesítését megtagadja? Köszönöm szépen. Két indok hangzott el, az egyik az Országgyűlés hatásköre az egyértelmű, ki az, aki a másodikat is szeretné a határozatban? Ez az egyértelműségi probléma. Kérem, aki ezt szeretné, az szavazzon. 6 fő. Jó. Akkor ezt is a határozat részévé tesszük.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 8. kérdés következik. Ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a formai követelményeknek, és az alábbi kérdés olvasható az íven:

8. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy Gyurcsány Ferenc, hazánk korábbi miniszterelnöke emberiesség elleni bűnt követett el 2006. május 26-án elmondott balatonöszödi beszédével, ugyanis azzal súlyos lelki sérülést okozott, és emberi méltóságában megsértett több millió embert?”*

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Ez a magánszemély a Nemzeti Alaptantervet egy meglehetősen merev politikai nézetben kívánja átírni. Jogilag nyilvánvalóan az, hogy mi számított emberiesség elleni bűncselekménynek, vagy bűnnek, az nyilvánvalóan a Büntetőbíróság hatáskörébe tartozik, nem pedig az Országgyűlés hatáskörébe. Bár egyetértek Andreával a vonatkozásban, hogy nyilván van egy egy-két nyilatkozat és politikai irat, ami ezzel szembe megy az elmúlt időszakban, de ettől függetlenül ebben a kérdésben egészen biztos, hogy nem az Országgyűlés hatáskörébe tartozik ennek a kimondása. Másrészt az egyértelműségi probléma is felmerülhet, hiszen mi van, ha valaki ezzel egyetért, ad abszurdum, hogy hipotetikusán lehetne ebben népszavazást tartani, hogy valaki bűnös avagy sem, de a második részével mondjuk nem ért egyet, hogy súlyos lelki sérülést okozott, vagy mondjuk nem több millió embernek, hanem csak néhány embernek. Tehát az egyértelműségi küszöbön sem megy át nálam.

Szabó Miklós OVB tag

Lényegében én is ezt mondtam volna, de még egy fél mondatot hozzátennék. Nagyon olyan ízű ez a kérdés, minthogyha ilyen népitételről lenne szó. Valakinek a bűnösségét eldönteni nem a nép joga, hanem a bíróság joga, úgyhogy emiatt mindenképpen az elutasítás mellett szavaznék.

Dr. Bozsóki Éva OVB tag

Álláspontom szerint nem hitelesíthető ez a kérdés, tekintettel arra, hogy szerintem ez egy véleményt tükröz, amellel pedig egy olyan bűncselekményt prejudikál itt az általa megnevezett személy hátrányára, amely a hatályos büntető törvénykönyv szerint nem áll meg. Több szempontból megtévesztő maga a kérdésfeltétel, amely álláspontom szerint elsősorban véleményt tartalmaz.

Dr. Hunyadfalvi Ákos OVB tag

Az itt elhangzottakkal kapcsolatban egy gondolattal szeretném kiegészíteni. Nagyon nagy baj lenne, ha konkrét személy, vagy személyeknek a tevékenységét akár büntetőjogi szemüvegen keresztül vizsgálva Országgyűlésnek, népszavazásnak kellene vizsgálni. Egyáltalán, ha a jogrendszer olyan módon borulna fel Magyarországon, hogy a szűkített értelemben az államhatalmi ágaknak az egymáshoz való viszonyát is megkérdőjelezzük, és nem fogadjuk el fenntartás nélkül azt, hogy egy meghatározott személy, meghatározott tevékenységét csak törvényben szabályozott büntető eljárásjog rend szerint korábban egy másik törvényben jogellenesnek minősített magatartást bíróságok jogosultak Magyarországon vizsgálni, hanem ilyen módon különböző utat engedne akár a Választási Bizottságnak a döntése, akár egy népszavazásnak az eredményessége, akkor itt a dolgoknak a természetes rendje borulna fel. Én úgy gondolom, hogy el kell utasítani ezt a kérelmet. Maradjon csak a jól bevált rend szerint ez a bíróságok joga.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Összegzésül annyit elmondanék, hogy az elhangzottak alapján a vélemények azt tükrözik, hogy egyrészt nem tartják a testületi tagok Országgyűlés hatáskörébe tartozónak a kérdést, másrészt pedig a kérdéssel kapcsolatban egyértelműségi problémák is felmerültek. Ez a két oka a hitelesítés megtagadása mellett merült fel mindenki által, aki hozzászólt jószerivel. Ennek megfelelően úgy teszem fel a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítésének a megtagadása mellett dönt? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 9 szavazattal egyhangúlag a hitelesítést megtagadtuk. Kérdezem a rend kedvéért, hogy aki az egyértelműségi problémákat is olyan körülménynek látja, ami a határozatban szerepeljen, akkor az szavazzon még külön, hogy az indoklásba azt bele vegyük-e? Azt hiszem, egyhangúlag támogattuk ezt is. Köszönöm. Mind a két indok szerepeljen a határozatban.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Következő kérdést még mindig ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Itt is megfelel a formai követelményeknek az aláírásgyűjtő ív, és azon a következő kérdés található:

- 9. „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy mindazok a politikusok emberiség elleni bűnt követtek el, akik a 2004. december 5-én megtartott, a kettős állampolgárságra vonatkozó népszavazást megelőző kampány során uszítottak a határon túli magyarok ellen, ugyanis ezzel súlyos lelki sérülést okoztak, és emberi méltóságában megsértették a hazai és határon túli magyarok millióit?”*

Dr. Litresits András OVB tag

A kérdés tartalmát tekintve a gyakorlat azonos az előzővel, úgyhogy ugyanazt tudnám elmondani. Ez nem az Országgyűlés hatásköre, és itt az egyértelműség problémája az még hatványozottabban előjön. Több alkérdés szerepel benne. A „mindazok a politikusok” egy meghatározhatatlan kör, tehát itt egészen biztos, hogy jogalkotói és választópolgári egyértelműség is hiányzik, de a lényeg az, hogy bűnösség kérdésében Országgyűlés nem jogosult jogállamban – a hatalommegosztás elve szerint – dönteni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ki az, aki még hozzá kíván szólni? Ha nem, akkor az elhangzottak alapján tenném fel szavazásra a kérdést. Ennek tükrében kérdezem, hogy akar-e még valaki hozzászólni? Ha

nem, akkor szavazunk. Ki az, aki a kérdés hitelesítését megtagadja az elhangzott két indokra figyelemmel? Köszönöm szépen. Egyhangúlag döntöttünk.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Következő kérdést ugyanaz a magánszemély nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a formai követelményeknek, és azon a következő kérdés található:

10. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a felsőfokú fizikaoktatás részeként tanítsák az Univerzum Glóriája című kozmológiai hipotézist?”

Dr. Litresits András OVB tag

Ez a magánszemély már nemcsak a Nemzeti Alaptantervet, hanem a felsőfokú oktatásnak az egyetemi, vagy főiskolai autonómiáját is megváltoztatná ezzel a kérdéssel. Számomra nem ismert, tehát én egyértelműségi problémákat biztos, hogy felvet az Univerzum Glóriája című kozmológiai hipotézis, de az egészen biztos, hogy ez nem országgyűlési hatáskör. Megkockáztatom, hogy a fizikai oktatásban nem mindenhol szükségeltetik, ha van ilyen tézis ennek az ismerete, és ez nyilván a fizikaoktatóknak a kompetenciája ennek az eldöntése. Furcsa helyzet lenne, ha ezt népszavazás útján kényszerítenénk ki.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. További észrevételek vannak-e? Itt is felmerült az országgyűlési hatáskör hiánya, illetve a kérdés egyértelműségével kapcsolatos probléma, nevezetesen ez az abban használt egyik kategória számunkra egyelőre ismeretlen. Nincs további hozzászólás, mert akkor szavaznánk. Kérem, ki az, aki a kérdés hitelesítését az elhangzott indok alapján megtagadja? Kérem, hogy szavazzunk. Köszönöm szépen, megállapítom, hogy 9 szavazattal egyhangúlag a hitelesítést megtagadtuk. Köszönöm.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 11. kérdés következik. Továbbra is ugyanaz a magánszemély a beadványozó. Az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a formai követelmények, és azon a következő kérdés található:

11. „Egyetért-e Ön azzal, hogy a középfokú oktatás részeként tanítsák a gépkocsivezetést?”

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. A kérdés viszonylag egyszerű. Ezzel együtt azért rejthet problémákat a megítélés során. Kérdezem hogyan látjátok?

Dr. Litresits András OVB tag

Köszönöm szépen. Ismét Nemzeti Alaptanterv módosítására irányul a kérdés –idézőjelben. A „tanítsák” kifejezés itt számomra biztos, hogy nem egyértelmű. Feltételezem, hogy a kezdeményező a klasszikus „B” kategóriás vezetői engedély megszerzésére irányuló tanfolyam és vizsga letételére szeretné pressziálni a jogalkotót, de ez a kérdésből nem derül ki. A „tanítsák” az lehet az, hogy „Gyerekek! Ez a kormánykerék, ezt kell tekerni, és ezt nevezzük gépkocsivezetésnek.” Ezzel is eleget tenne ezzel az oktató, vagy nem. Számomra ez nem egyértelmű, mert az, hogy vezetői engedély megszerzése, ez így egészen biztos, hogy nem szerepel a kérdésben. Köszönöm.

Szabó Miklós OVB tag

Én egyértelműnek érzem a kérdést, még egyet is értenék vele, de hát sajnos megint rossz felé céloz a beadványozó, hiszen nem az Országgyűlés hatásköre ezt eldönteni. A megtagadás mellett szavazok. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Lehet, hogy nem lesz népszerű, de egy kicsi továbbgondolkodást javasolnék. Én abban látok különbséget e kérdéskörben, hogy korábban egészen konkrét érettségi tételekre, tudományos elméletekre utaltak, itt pedig arról van szó a kérdésfeltevő szándékaként, hogy valamilyen tantárgy, nevezzük most így, kerüljön be a tantervbe. Azt gondolom, hogy ez konkrétságában teljesen más, mint a korábbi felvetések. Egy tantárgynak és az általa képviselt kompetenciának a beemelése akár törvényi keretbe, azt gondolom, hogy nem verné szét a törvényalkotás alkotmányos kereteit, szemben azzal, hogy egy konkrét érettségi tételt emelne be a törvénybe. Csak ezt javaslom továbbgondolásra, hogy látunk-e ilyen típusú különbséget.

Szabó Miklós OVB tag

Majdnem 100%-ig meg vagyok győzve ettől a felszólalástól, csak ennek van még egy másik modulata, nevezetesen az, hogy valóban van itt még egyértelműségi probléma. Ezt a bizonyos stúdiumot nemcsak a szellemileg alkalmasak végezhetik el, mások is, és főleg fizikai alkalmassághoz is van követve. Tehát, ha arról is beszélne a kérdés, akkor hajlamos lennék 100%-ig egyetérteni a Zoli álláspontjával, de mivel ez hiányzik belőle, én továbbra is a hitelesítés megtagadása mellett fogok szavazni.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Testnevelési óra is van az iskolákban, márpedig az alól páran fel vannak mentve, tehát ez nem feltétlenül kizáró körülmény, bár nekem ezzel együtt meg van a kérdésről a véleményem.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Csak egy mondat, válaszként Miklósnak, hogy nyilván egy tantárgy oktatása nem jelenti azt, hogy ezzel az engedély megszerzésének a jogszabályi keretei megváltoznának. Nyilván ezt a fajta kompetenciát, akár a KRESZ-t, akár mondjuk a jármű tulajdonságait lehet oktatni igazából bárkinek. Azt gondolom, hogy ezt az engedélyszerzési folyamatot tulajdonképpen segítheti, de ez teljes mértékben a jogalkotó szabadsága, hogy ezt hogyan kívánja megoldani. Most azt kell vizsgálnunk, hogy egy választópolgár számára ez a típusú szándék egyértelmű-e, és ezt követően a jogalkotó el tudja-e dönteni, hogy milyen keretben és mit kell szabályozni. Az én válaszom mindkét kérdésre, igen.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Akar-e még valaki hozzászólni a kérdéshez? Ha nem, akkor szavaznánk. Mivel támogató vélemény is elhangzott, ezért úgy teszem fel szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a kérdés hitelesítését támogatja? 3 támogatás. Ki az, aki ellenzi? Ez 6 fő. Megállapítom, hogy 6:3 arányban a kérdés hitelesítését az OVB megtagadta. Nézzük a következőt.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 12. kérdést olvasnám. A benyújtott aláírásgyűjtő ív a formai követelményeknek eleget tesz, és a kérdés a következőképpen hangzik:

12. *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson egy olyan tudományos kutatóintézet létrehozásáról, amelynek feladata az, hogy megvizsgálja, hogy a Földközi tenger partvidékét és vízgyűjtő területét, ezen belül hazánk dél-alföldi területeit meg lehet-e védeni a globális felmelegedés miatti tengervízszint-emelkedéstől a Gibraltári-szorosban és a Szuezi-csatornánál épített gátak segítségével?”*

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. Észrevételeket kérnénk. Kinek mi a véleménye a kérdés hitelesíthetőségével kapcsolatban? Különös problémát vet fel a kérdés, egy tudományos kutatóintézet létrehozását rendelné el az Országgyűlés által. E kapcsán vizsgálható az Alkotmányban az a kizáró körülmény esetlegesen, amely ezt az Országgyűlés hatáskörévé teszi, amely nem enged ebben népszavazási kérdés feltételét mind a régi Alkotmány, mind az új Alaptörvény szerint. Ez egy probléma, amely vizsgálható a kérdés kapcsán. Ezzel kapcsolatban mi a véleményetek, illetve egyébként is, lehetnek más szempontok is természetesen. Megjegyzem mellesleg, hogy nyilván van olyan tudományos intézmény Magyarországon szerintem, amely, ha kap erre ne adj Isten valamennyi pénzt is, akkor ezt az adott tárgykört, mint bármi mást, vagy hasonlót éppenséggel vizsgálhatna, de ez természetesen nem a mi kompetenciánk.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm szépen. Felmerült, hogy érinti-e az alaptörvény által kizárt egyik tárgykört, mégpedig az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdést. Azt gondolom, hogy annyiban nem, hogy ezt a fajta szabályt azért meglehetősen lehet alkalmazni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, igaz, hogy eseti mérlegelést ír elő az alkotmánybírósági érvelés ilyen ügyekben, de akkor kell ezt a fajta kivételt alkalmazni, amikor egészen konkrétan valamilyen szervezet-átalakítás, megszüntetés, átszervezés történik, vagy történhet, ami egyértelműen az Országgyűlés döntése. Az Alkotmányban definiált szerveknek az esetleges megszüntetése mindenképpen ilyennek tekinthető. Azonban egy tudományos kutatóintézet az alapesetben nem is törvényben nyeri el a tulajdonképpeni létét, ezért nem tekinthetjük ezt olyan kérdéskörnek, ami érintené az Országgyűlés szervezet-alakítási hatáskörét. Azonban nem gondolnám egyértelműnek a kérdés megfogalmazását, a választópolgár számára sok kérdés merül fel, hogy milyen összefüggés van az egyes földrajzi régióban elhelyezett gátak és a Dél-Alföld között, de azt gondolom, hogy itt az Országgyűlés sem fogja tudni azt meghatározni, hogy egészen pontosan mire kapja a mandátumát majd a kutatóintézet. Azt gondolom, hogy az egyértelműség a gátja a hitelesítésnek. Köszönöm.

Dr. Litresits András OVB tag

Én halkan felvetném a központi költségvetés, illetve a központi költségvetés végrehajtására vonatkozó tilalmi kérdéskört is, mert nyilvánvalóan egy ilyen intézménynek a működtetése az nem két forint, és nem két euróba kerülne. Esetleg még ezen is el lehet gondolkodni talán.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Én nem szeretnék Andrással vitát kezdeni, csak azt jelezném, hogy a költségvetést nem venném ide. Ezt megszorítóként kell értelmezni az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ha a költségvetési törvény kiadási oldalát konkrétan érintené adott évben egy népszavazási kérdés. Ez pedig egyelőre egy elméleti lehetőség, ami meglehetősen távoli összefüggésben van ennek a lehetséges költségvetési vonzatával, de ezen a teszten azt gondolom, hogy nem kell a kérdést megállítani, ugyanakkor nem gondolom egyértelműnek.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Ki kíván még hozzászólni? Ha nem, akkor a saját véleményemet hadd mondjam el röviden. Lehet, hogy lehet itt vitatkozni egy-két kérdésen, de azzal én is egyetértek, hogy a kérdés kapcsán legalábbis egyértelműségi problémák felvethetőek. Amennyire én tudom, maga a globális felmelegedés, annak a hatásai, az, hogy most az hosszú- vagy rövidtávú, és hogyan értelmezendő, az a tudományban is vita tárgyát képezheti. Az okok között is úgy tudom, hogy igencsak eltérő nézetek vannak. A kérdés egyébként nyilván sok szempontból vizsgálható és vitatható, de ezek az egyértelműségi problémák legalábbis fennállnak ezzel kapcsolatban. Van-e még valakinek hozzáfűznivalója? Ha nincs, akkor támogató észrevétel nem hangzott el, ha jól emlékszem a vitában, ezért úgy teszem fel szavazásra a kérdést, hogy ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett foglal állást? Köszönöm szépen. Egyhangúlag. Alapvetően az egyértelműség hiányára hivatkoznánk, ha ezzel mindenki egyetért. Köszönöm szépen.

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! A 13. pontban népi kezdeményezés megtárgyalását javasoljuk a Tisztelt Bizottságnak. A kérelmet a Magyarországi Szcientológiai Egyház képviselőjében, Nagy Tamás elnök nyújtotta be. Az aláírásgyűjtő íven a következő található:

- 13. „Alulírottak kezdeményezzük, hogy az Országgyűlés a 2011. évi CCVI. törvény 14. §-ának megfelelően döntsön a Magyarországi Szcientológiai Egyház (jelenleg: alapcélként vallási tevékenységet végző egyesület) egyházkénti elismerése kérdésében?”**

Tájékoztatom a Tisztelt Bizottságot, hogy a kérelemhez a következő okiratok lettek benyújtva. Egyrészt a Fővárosi Bíróság végzése és a társadalmi szervezet nyilvántartási adatairól szóló kivonat, melyek tanúsítják a társadalmi szervezet bejegyzését. Egy dologra hívnám még fel a Tisztelt Bizottság figyelmét, hogy az aláírásgyűjtő ív első tagmondata nem egyezik meg a miniszteri rendeletben szereplő mintával, az aláírásgyűjtő ívnek úgy kellene kezdődnie, hogy alulírottak országos népi kezdeményezést kezdeményezünk az alábbi kérdésben. Ez a tagmondat rész a benyújtott aláírásgyűjtő ívből hiányzik.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönjük szépen. A vonatkozó törvény értelmében ilyen ügyben népi kezdeményezést lehetséges előterjeszteni, ez azonban a benyújtott aláírásgyűjtő ívből nem derül ki. Ennyiben ez az aláírásgyűjtő ív hitelesítése kapcsán ezt a körülményt, amikor valaki nem választott formát, vagy erről semmit nem mondott, mert nem is a megfelelő nyomtatványmintát használta, ez esetben ezt megtagadási indokként kezeltük minden esetben. Nyilván itt egy sajátos eljárásról van szó, de a magam részéről nem hiszem, hogy ez változtatna a dolgok lényegén. Kérdezem, hogy kinek van esetlegesen más véleménye a kérdéskör kapcsán, hozzászólása? Egyébként a benyújtott aláírásgyűjtő ív alapvetően azt az adattartalmat tartalmazza, amit a jogszabály melléklete, bár más formában átírva, de hát ezt a fontos körülményt elfelejtették hozzátenni. Gondolkozik-e valaki hozzászóláson? Van-e valakinek más véleménye, vagy szavazhatunk? Akkor szavaznánk. Kérdezem, hogy a formai hiba miatt ki az, aki a hitelesítés megtagadása mellett dönt? Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 9 szavazattal egyhangúlag az aláírásgyűjtő ív hitelesítését a formahiba miatt megtagadtuk. Nézzük az egyebeket. Köszönöm.

II. Egyebek

1. S. Á. beadványa

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő beadvány mint népszavazási kérdés érkezett. Aláírásgyűjtő ívet a kezdeményező egyáltalán nem nyújtott be, hanem egy darab kérdést juttatott el a Tisztelt Bizottsághoz. Javasoljuk egy levélben tájékoztatni, hogy milyen formai követelményeknek kell eleget tenni. A sokszorosított anyagban mind a kérelmet, mind annak hátoldalán a javasolt levéltervezetet mellékeljük.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Aláírásgyűjtő ív nem került benyújtásra, így határozatot nem kell hoznunk. Kérdezem, hogy az anyagban szereplő levél kiküldésével a problémát kezelhetjük-e, aztán majd látjuk a továbbiakat. Egy egyetértést kérek a levél elküldéséhez. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag ezt megszavaztuk, a levél kiküldhető.

2. Z. Zs. S. J. beadványa

Dr. Jackli Tamás OVI tag

A következő ügy hasonlít az előzőhöz. Itt is a kérelmező aláírásgyűjtő ívek nélkül nyújtotta be a kérdéseit. Annyi a különbség, hogy itt nem egy kérdést kíván népszavazásra bocsátani, hanem 7 kérdést. Javasoljuk, hogy a részére is egy tájékoztató levél kerüljön kiküldésre, amely a népszavazási kezdeményezés formai és tartalmi feltételeiről ad tájékoztatást a beadványozónak.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Ez az előzőhöz hasonló, csak egy hosszabb levél van hozzá, és 7 kérdés. Van-e valakinek észrevétele? Nincsen. A levél kiküldéséhez kérek egy egyetértést. Köszönöm. Megállapítom, hogy egyhangúlag azt támogattuk. 9-en vagyunk továbbra is jelen az OVB ülésén, a jegyzőkönyv számára rögzítem.

3. Országos nemzetiségi önkormányzati mandátum kiadása

Dr. Jackli Tamás OVI tag

Tisztelt Bizottság! Utolsó napirendi pontként szerepelne egy nemzetiségi mandátum kiadása. Sajnálatosan 2011. december 31-én az Országos Cigány Önkormányzat egyik képviselője elhalálozott, és ezzel kapcsolatban a jelölőszervezet elnöke, Farkas Flórián kereste meg az Országos Választási Bizottságot. Tájékoztatta erről az eseményről a testületet, és egyben megjelölte, hogy az elhunyt Varga József helyett Papp Imrét jelöli meg, hogy a mandátumot betöltse. Papp Imre kapcsán mind a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát megkerestük, hogy választójoggal rendelkezik-e, valamint beszereztük a halotti anyakönyvi kivonatot is Varga József esetében. Ezek a dokumentumok rendben vannak. Csatoltuk az anyagban a Lungo Drom jelölőszervezet 2011. választás kapcsán becsatolt dokumentumait, amely tanúsítja, hogy Papp Imre a 40. helyen szerepel a listán, a jelölése rendben volt, ilyen akadálya a mandátum-kiadásnak nem lenne. Viszont tájékoztatnom kell a jelenlévőket, és ennek lényegéről egy jogszabálykivonatot az anyag végére is csatoltunk, hogy a 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól akként rendelkezett, hogy a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény hatályát veszti 2012. január 1-jével. Megalkotta

a jogalkotó az ezután követendő szabályokat, viszont azt csak a következő általános választás napjával rendelte alkalmazni. Ebből kifolyólag az anyagi-jogi jogszabály nem rendelkezik a mandátum betöltéséről, viszont a választási eljárásról szóló törvény 115/U. § (1) bekezdése, mint eljárási jogszabály a következőket írja elő: Ha megválasztott képviselő kiesik, helyére a jelölőszervezet a mandátum megüresedésétől számított 30 napon belül jelentheti be a mandátumot szerző jelöltet a választási bizottságnál. Ebben a kérdésben kellene állást foglalnia a Tisztelt Testületnek, hogy ezek alapján úgy látja-e, hogy a mandátum kiadható a megjelölt Papp Imre részére, vagy jelen esetben erre nincs lehetőség.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

A következő a jogi probléma, ha még van egy kis türelmünk. A hasonló esetekben, meg itt is az volt a helyzet, hogy az anyagi jogszabály rendezte a kérdés legalapvetőbb feltételeit. Most is így van az országgyűlési képviselők választásánál, az önkormányzati választás kapcsán, és ilyen volt a kisebbségi választás kapcsán is. Most ilyen anyagi-jogi jogszabály és rendelkezés átmenetileg éppenséggel nincsen. A Ve. ehhez tartalmaz minden esetre alkalmazandó egyéb eljárásjogi részletszabályokat. Kérdés, hogy ez alapján, az utóbbi jogszabály alapján csak önállóan van-e arra hatáskörünk és jogunk, hogy ilyen mandátumot jelenleg kiadjunk. Jelzem, hogy az OVB történetében volt már szerintem olyan eset, amikor megfelelő anyagi-jogi jogszabály hiányában a Legfelsőbb Bíróság konkrét határozat kapcsán azt mondta nekünk, hogy mivel nincsen ilyen jogszabály, ami erre módot adna nekünk, ezért jogellenes, hogy valakinek mandátumokat adunk át ilyen hasonló helyzet esetén. Nem feltétlenül mondom azt, hogy ugyanaz a helyzet, meg ez már jó régóta volt, kérdés, hogy mi a véleményetek a kérdés kapcsán? Az az igazság, ha nem lesz viszonylag rövid időn belül törvényt módosítás, akkor egyrészt a következő választásokig, ha jól értettem, akkor elképzelhető, hogy marad ez a jogi helyzet, ami akkor nyilván az első döntésünk iránymutató lehet a tekintetben, hogy merre indulunk el, és akkor hasonlóan járunk mindaddig, amíg a bíróság mást nem mond, ha valamit esetleg helytelenül csináltunk. Kérdezném a véleményeket, hogy hogyan álljunk ehhez hozzá.

Dr. Berta Zsolt OVI munkatárs

Csak annyit akarok még hozzátenni, és csavar a dologban, hogy az elhunyt december 31-én halálozott el, a régi kisebbségi választási törvény pedig másnap került hatályon kívül helyezésre. Akkor még volt anyagi-jogi szabály, most a döntés pillanatában nincs.

Szabó Miklós OVB tag

Én úgy vélem, hogy kockáztassuk meg ezt a nehéz döntést, és ha majd a bíróság másként dönt, akkor majd szégyenkezve visszavonulunk, de én úgy vélem, hogy az eddigi gyakorlattól nem kéne eltérni, hiszen emberek ezen túl is meg fognak halni, és képviselők is, és azokat pótolni kell az új törvény szerint is. Igaz, hogy ez egy speciális eset, de nem látom semmi okát annak, hogy ne adjuk át a mandátumot a megjelölt személynek.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Van racionális mag, de a gond az, hogy az eddigi gyakorlatunk egy meghatározott jogszabályon alapult, és jogszabályi hivatkozáson, most ezen jogszabályi hivatkozások jelentős részben kiestek, és nincsenek, de ezzel együtt próbáljunk esetleg megengedőek lenni.

Szabó Miklós OVB tag

Még egy érvem van, nevezetesen, hogy mindazok, az Iroda is, meg Ti is, mindazok, akik ezekkel a választási kérdésekkel rendszeresen és módszeresen foglalkoznak, foglalkozunk, azt hiszem, teljesen egyértelmű a helyzet. Itt valamilyen adminisztratív hiba lehet, valami egyszerűen kimaradt a törvényből, gondolom, hogy ezt hamar fel fogják ismerni, és

módosítani fognak megfelelő irányban. Nem látom nagy kockázatát a döntésünknek. Köszönöm.

Dr. Pozsár-Szentmiklósy Zoltán OVB tag

Köszönöm. Egy picit messzebről indulnék, és a türelmet előre is köszönöm mindenkinek. Az anyagi és eljárási jogszabály közötti lényeges különbség az, hogy az anyagi mondja meg azt, hogy kinek van jogosultsága, és mire. Az eljárási jogszabály pedig arról szól hogyan, milyen lépések során tudja ezt a jogát megszerezni, érvényesíteni. Az elméleti részt lezárva, megnézve a konkrét jogszabályi rendelkezéseket a hatályba nem lépett szakasz, ez a 2011. évi CLXXIX. törvény 68.§-a szakasza különbséget tesz települési képviselő, és területi vagy országos listán mandátumhoz jutott képviselő mandátum szerzése, illetve kieső képviselő helyére belépő új képviselő mandátum szerzése között. Van tehát tartalmi különbség ezek között, ehhez képest a Ve. felhívott 115/U. §-a általános jelleggel szabályoz, ennek az újdonsága az anyagi jogszabályhoz képest a határidő, ez 30 nap, illetve van egy 4 hónapos, a kitzűzésre vonatkozó határidő. A határidőkről szól a Ve. rendelkezése. Nem utal az anyagi jogszabályra. Mi hatályban nem lévő anyagi jogszabály alapján nem tudunk mandátumot kiadni. A Ve. számunkra csak határidőt ad, de nincs érvényes jogszabály hatályban, amit alkalmazhatnánk, ami arról szólna, hogy ezt a mandátumot ki és hogyan kaphatja meg. Amit Berta Zsolt vetett fel, az nagyon is fontos lehet, hogy a kieső képviselő még a korábbi anyagi jogi jogszabály időbeli hatályakor halálozott el. Viszont ez akkor segítene rajtunk, ha a törvény azt a megoldást alkalmazná, ha a helyére automatikusan mindenképpen belép a listán soron következő jelölt, ha a törvény erejénél fogva bekövetkező mandátumszerzés lett volna. De itt nem erről van szó, itt meg kell várnunk azt, hogy érvényesen közölje a jelölőszervezet, hogy ki az, aki belép a kiesett képviselő helyére. Ez pedig, ha csak januárban történik meg, akkor már nincs hatályos jogszabály, ami alapján kiadhatnánk a mandátumot. Ne lépjük át azt a határt, hogy a jogbiztonságot veszélyeztetve jogszabály hiányában jogot állapítunk meg. Orvosolja ezt a kérdést a jogalkotó. Bízom benne, hogy ezt gyorsan meg fogja tenni.

Dr. Litresits András OVB tag

Zoltánnal értek egyet. Azt gondolom, hogy nem lehetünk nagyvonalúak egy olyan jogalkotási technikai hibáért, ami nyilván valamilyen embernek a felelőssége. Mert le van írva feketén-fehéren, hogy hatályát veszti a korábbi törvény, és az is le van írva egyértelműen, hogy csak a hatálybalépését követő általános nemzetiségi önkormányzati választásokon kell alkalmazni az új szabályokat. Egyértelmű a helyzet, eljárásjogi törvény az üres anyagi jogosultság nélkül, nem lehet mire hatályosítani, nem lehet mire szubszumálni, alkalmazni, úgyhogy ebben szigorúnak kell lenni. Majd nyilván a jogalkotó az ő bölcsességével és gyorsaságával meg tudja oldani ezt a problémát, de ilyen nagyvonalúságot szerintem mi nem engedhetünk meg.

Dr. Bordás Vilmos OVB elnök

Köszönöm szépen. Lezárhatjuk a vitát? Köszönöm. Többségi nézet, ami elhangzott, az az volt végül is, hogy a megfelelő anyagi jogszabály hiányában nem látjuk a lehetőségét a mandátum kiadásának. Aki így látja ezt a kérdést, az kérem, hogy szavazzon. Köszönöm szépen. 6:3 arányban így döntöttünk határozat formájában, és akkor ez megtámadható ugyanúgy, mint egy pozitív határozat, és jogorvoslati lehetőséget biztosítunk. Köszönjük szépen. Más nem lévén, megköszönöm mindenkinek a megjelenését, az Országos Választási Bizottság ülését bezárom.

k.m.f

**dr. Bordás Vilmos s. k.
elnök**